

REACTIE

Betreft : wijziging Gerechtsdeurwaarderswet
d.d. : 16 oktober 2013

Inleiding

1. Het Ministerie van Veiligheid en Justitie heeft een voorstel tot wijziging van de Gerechtsdeurwaarderswet ter consultatie aangeboden. Daarin is ondermeer een nieuw lid 4 van artikel 27 opgenomen:

"een toegevoegd gerechtsdeurwaarder wordt aan niet meer dan twee gerechtsdeurwaarders toegevoegd."

2. In haar reactie op dat wetsvoorstel heeft het bestuur van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarder (KBvG) aangegeven dat de titel "toegevoegd-kandidaat gerechtsdeurwaarder" moet worden vervangen door "gerechtsdeurwaarder in loondienst". Ook heeft de KBvG voorgesteld dat een (toegevoegd-kandidaat) gerechtsdeurwaarder bij maximaal twee gerechtsdeurwaarders in loondienst mag zijn.
3. Ondergetekenden zijn van mening dat beide voorstellen niet in de Gerechtsdeurwaarderswet moeten worden opgenomen en zij verzoeken u om dat in verband met de consultatie aan het Ministerie mede te delen. Zij voeren daarvoor de volgende argumenten aan.

Argumenten

Gebleken behoefte

4. In de praktijk blijkt met name op kleine gerechtsdeurwaarderskantoren behoefte te bestaan aan een toegevoegd kandidaat voor een beperkt en wisselend aantal dagdelen per week of per maand. Kleine gerechtsdeurwaarderskantoren kunnen zich niet altijd een fulltime toegevoegd kandidaat-gerechtsdeurwaarder in loondienst permitteren. Het voeren van een eigen praktijk vergt naast het doen van het ambtelijk werk ook veel tijd en energie in de bedrijfsvoering en acquisitie. Daardoor is een gerechtsdeurwaarder die voor eigen rekening een kantoor exploiteert slechts een deel van zijn tijd beschikbaar voor het doen van ambtelijke werkzaamheden.

5. Om een startende gerechtsdeurwaarder of een gerechtsdeurwaarder met een klein kantoor op dat punt minder kwetsbaar te maken, bestaat voortdurend behoefte aan toegevoegd kandidaat-gerechtsdeurwaarders die gedurende enkele dagen per maand of op afroep beschikbaar zijn voor het verrichten van die werkzaamheden.
6. Daarnaast bestaat ook in geval van langdurige arbeidsongeschiktheid of zwangerschapsverlof van een kandidaat in loondienst, behoefte aan een toegevoegd kandidaat gerechtsdeurwaarder die bereid is om – anders dan in loondienst – exploten te doen.

De facto einde van werken op basis van overeenkomst van opdracht

7. Een kandidaat gerechtsdeurwaarder die bereid is om op basis van een overeenkomst van opdracht ambtshandelingen voor een gerechtsdeurwaarder uit te voeren, zal moeten beschikken over een zogenaamde VAR-verklaring van de Belastingdienst. Daarvoor geldt als voorwaarde dat de kandidaat werkzaam is voor meer dan twee opdrachtgevers. Het voorliggende wetsvoorstel maakt dat onmogelijk. Een kandidaat gerechtsdeurwaarder die als oproepkracht werkt, heeft meer dan twee opdrachtgevers nodig. In de meeste gevallen, wordt een freelancer maar voor één dag per week of per maand ingeschakeld.

Belang kleine kantoren

8. Ondergetekenden zijn van mening dat het genoemde voorstel onvoldoende rekening houdt met de zwaarwegende belangen van de kleine gerechtsdeurwaarderskantoren voor wie het van groot belang is dat zij kunnen terugvallen op de diensten van een freelancer.
9. Het kunnen terugvallen op een freelancer is van groot belang voor het waarborgen van een goede ambtsuitoefening, met name voor kleine en startende deurwaarderskantoren. Als die mogelijkheid wordt afgesloten, zullen uiteindelijk alleen enkele grote deurwaarderskantoren overblijven die de markt domineren. Dat heeft een negatief effect op de marktwerking.

Basaal recht

10. Niet iedere kandidaat gerechtsdeurwaarder wil door middel van een arbeidsovereenkomst werken voor een gerechtsdeurwaarder. Als wijziging van de Gerechtsdeurwaarderswet tot gevolg heeft dat een kandidaat gerechtsdeurwaarder alleen via een arbeidsovereenkomst voor een gerechtsdeurwaarder mag werken, levert dat een inbreuk op in zijn keuzemogelijkheden. Die inbreuk is volstrekt niet nodig en dient geen enkel redelijk belang.

11. Voor zover kandidaat gerechtsdeurwaarders die op basis van een overeenkomst van opdracht voor meer dan twee gerechtsdeurwaarders ambtshandelingen verrichten, niet zorgvuldig of tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen, dient dat via de tuchtrechter te worden bestreden. Voor het bestrijden van misstanden (voor zover daarvan al sprake zou zijn), is geen wetswijziging nodig en ook geen verbod op het werken via een overeenkomst van opdracht.
12. Mogelijke misstanden zullen bestreden moeten worden op minst ingrijpende manier. Handhaving is zeer goed mogelijk zonder wetswijziging. Daarom dient het wettelijke verbod om aan meer dan twee gerechtsdeurwaarders toegevoegd te kunnen worden, achterwege te blijven.

Vergelijking met notariaat

13. Het ambt van gerechtsdeurwaarder is qua vormgeving voor een belangrijk deel vergelijkbaar met het notarisambt. Bij de invoering van de Gerechtsdeurwaarderswet per 15 juli 2001, zijn diverse onderdelen rechtstreeks overgenomen uit de Wet op het Notarisambt (WNA).
14. De WNA is per 1 januari 2013 aangepast. Toen is het begrip "toegevoegd notaris" ingevoerd. De toegevoegd notaris kan namens, onder verantwoordelijkheid en toezicht van de notaris ambtshandelingen verrichten waarbij de notaris beschikt over een exclusieve instructiebevoegdheid ten aanzien van de inhoud van die werkzaamheden.
15. Het instituut van de toegevoegd notaris is vooral bedoeld voor kandidaat notarissen die zich tot volwaardig beroepsbeoefenaar willen ontwikkelen maar geen eigen praktijk willen voeren. Veelal zal de toegevoegd notaris in loondienst bij een notaris werkzaam zijn.
16. Inmiddels blijkt ook in het notariaat behoefte te bestaan aan toegevoegd notarissen die via een overeenkomst van opdracht voor meer notarissen werkzaam willen zijn. Naar verluidt is op dit moment sprake van bijna 80 freelance kandidaat notarissen die hun diensten voor diverse notariskantoren uitvoeren.
17. In dat licht is het niet logisch dat binnen de gerechtsdeurwaarderspraktijk thans een omgekeerde beweging wordt gemaakt terwijl ook daar de behoefte aan freelance kandidaten duidelijk aanwezig is. Het licht meer voor de hand om de wettelijke regeling die thans geldt voor de toegevoegd kandidaat gerechtsdeurwaarder meer in overeenstemming te brengen met huidige regeling binnen het notariaat.

Misverstand

18. Binnen de beroepsgroep van de gerechtsdeurwaarders leeft het misverstand dat freelance toegevoegd kandidaten de marktwerking verstoren. Zij zouden zich gedragen als pseudo gerechtsdeurwaarders terwijl zij niet hoeven te voldoen aan de eisen waar een gerechtsdeurwaarderskantoor aan moet voldoen.
19. Een toegevoegd kandidaat die op basis van een overeenkomst van opdracht werkt, concurreert met een kandidaat die in loondienst is maar niet met benoemde gerechtsdeurwaarder.
20. De kandidaat die op basis van een overeenkomst van opdracht in naam en onder verantwoordelijkheid van een gerechtsdeurwaarder werkt, mag immers niet zelfstandig opdrachten tot het verrichten van ambtshandelingen aannemen of uitvoeren. Hij zal alleen opdrachten van de gerechtsdeurwaarder mogen uitvoeren. De gerechtsdeurwaarder is daarvoor zover civiel- als tuchtrechtelijk verantwoordelijk en hij zal moeten toezien op een goede ambtsbediening.
21. Voor zover freelance kandidaten zelfstandig opdrachten uitvoeren, is sprake van tuchtrechtelijk verwijtbaar handelen (van de kandidaat maar ook van de deurwaarder aan wie hij is toegevoegd). Dergelijk handelen kan en moet aan de Kamer voor Gerechtsdeurwaarders worden voorgelegd. Daarvoor is de voorgestelde wetswijziging niet nodig. Temeer daar deze niet alleen het misbruik maar ook het verantwoorde gebruik onmogelijk maakt.
22. Als via het voorgestelde artikel 27 lid 4 het werken als oproepkracht voor toegevoegd kandidaat gerechtsdeurwaarders onmogelijk wordt gemaakt, wordt de concurrentieverhouding tussen grote en kleine deurwaarderskantoren verstoord en kan een behoorlijke ambtsbediening niet steeds meer worden gewaarborgd.

Samenvatting

23. Het voorgestelde artikel 27 lid 4 Gerechtsdeurwaarderswet dient te worden geschrapt. In de praktijk blijkt behoefte te bestaan aan toegevoegd kandidaat gerechtsdeurwaarders die anders dan via een arbeidsovereenkomst beschikbaar zijn. De voorgestelde regeling is een oplossing voor een niet bestaand probleem.
24. Voor zover sprake is van oneigenlijk gebruik, kan en moet dat via de tuchtrechter worden aangepakt. Daarvoor is geen wetswijziging nodig die het werken als freelance toegevoegd kandidaat gerechtsdeurwaarder onmogelijk maakt.

25. Om te bezien of een met meer waarborgen omgeven regeling nodig is, kan worden aangesloten bij de per 1 januari 2013 ingevoerde regels met betrekking tot de toegevoegd notaris. Op die manier hoeft niet opnieuw het wiel te worden uitgevonden.

25 oktober 2013

Mr. J.D. van Vlastuin
advocaat

Bouwman Van Dommelen Advocaten
Nieuweweg 40 - 42
3905 LN Veenendaal

Postbus 1400
3900 BK Veenendaal

Tel. (0318) 531 780
Fax. (0318) 531 790